

بررسی اساطیر در منشآت خاقانی

مؤلف : فیروز محرمی

انتشارات نبض دانش

سرشناسه:	محرمی، فیروز، ۱۳۵۶-
عنوان و نام پدیدآور:	بررسی اساطیر در منشآت خاقانی / مولف فیروز محرمی.
مشخصات نشر:	تهران: نبض دانش، ۱۳۹۵
مشخصات ظاهری:	۱۷۸ ص.
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۷۷۰۳-۹۷-۷
وضعیت فهرست نویسی:	فیا
یادداشت:	کتابنامه: ص ۱۷۴-۱۷۸
موضوع:	خاقانی، بدیل بن علی، ۵۲۰-۵۹۵ ق. منشآت - نقد و تفسیر
موضوع:	Mythology in literature
موضوع:	اساطیر در ادبیات
موضوع:	اساطیر ایرانی در ادبیات
موضوع:	فارسی - قرن ۶ ق - تاریخ و نقد
شناسه افزوده:	خاقانی، بدیل بن علی، ۵۲۰-۵۹۵ ق. منشآت. شرح
رده بندی کنگره:	۱۳۰۰ ق. PIR۴۸۸۱/۳
رده بندی دیویی:	۸۸۰/۳
شماره کتابشناسی ملی:	۱۰۵۷۸۶۰

منتشارات نبض دانش

عنوان کتاب: بررسی اساطیر در منشآت خاقانی

مؤلف: فیروز محرمی

وبت چاپ: اول. ۱۳۹۵

میزان: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۱۴۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۷۰۳-۹۷-۷

آدرس: میدان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - خیابان روانمهر - پلاک ۸۹ - طبقه ۱ - واحد ۲

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۰۵۶۸۹

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است و هر گونه کپی برداری، پیگرد قانونی دارد. هیچ شخص حقیقی یا حقوقی، حق اقتباس، چاپ و نشر تمام یا بخشی از این کتاب را، به هر صورت اعم از چاپ، فتوکپی، جزوه و یا غیر آن را ندارد و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

۴۰	تعریف اسطوره
۴۱	دلیل وجودی اسطوره
۴۲	اصل و ماهیت و زمان اسطوره ها
۴۲	فایده اسطوره شناسی
۴۳	اسطوره و تاریخ
۴۵	انواع اسطوره
۴۵	اسطوره شاهان
۴۶	اسطوره پهلوانان
۴۷	اسطوره قهرمانان
۴۸	وجه تمایز اسطوره پهلوانان با قهرمانان
۴۹	نقش تلمیحات شاهنامه در منشآت خاقانی
۵۳	تلمیحات
۵۴	معنی تلمیح
۵۵	انواع تلمیحات اساطیری
۵۵	تلمیحات اسلامی
۵۷	تلمیحات ایرانی
۵۸	خط اساطیر سامی و ایرانی
۵۹	انواع تلمیحات در شعر فارسی
۶۰	تصرف در تلمیحات
۶۳	تشبیه تلمیحی
۶۳	تشبیه بلع
۶۴	استعاره تلمیحی
۶۵	فصل چهارم
۶۶	اسطوره پادشاهان و بازتاب آن در منشآت خاقانی
۶۸	داستان کیومرث
۷۰	داستان سیامک
۷۱	داستان هوشنگ
۷۳	بازتاب داستان اساطیری کیومرث، سیامک و هوشنگ در منشآت خاقانی
۷۳	داستان اساطیری جمشید
۷۶	جم و سلیمان

۷۸	نمادینگی اساطیری جام و جم
۸۰	بازتاب اساطیری جمشید و جام و جم
۸۴	داستان اساطیری ضحاک، کاوه و فریدون
۸۸	بازتاب اساطیری ضحاک، کاوه و فریدون در منشآت
۹۱	کیانیان در اساطیر ایران
۹۲	داستان اساطیری کیقباد
۹۳	بازتاب اساطیری کیقباد در منشآت خاقانی
۹۵	داستان اساطیری کیخسرو
۱۰۵	بازتاب داستان اساطیری کیخسرو در منشآت
۱۰۲	داستان اساطیری گشتاسپ
۱۰۵	بازتاب داستان اساطیری گشتاسپ در منشآت
۱۰۶	اسطوره پهلوانان
۱۰۷	داستان اساطیری راز نات زال
۱۰۹	بازتاب اساطیری زال در منشآت سنانی
۱۱۳	نمادینگی کوه البرز
۱۱۸	نمادینگی اساطیر سیمرغ
۱۲۰	بازتاب اساطیری کوه البرز و سیمرغ در منشآت
۱۲۶	داستان اساطیری رستم
۱۲۸	هفت خوان رستم
۱۲۹	بازتاب اساطیری رستم در منشآت خاقانی
۱۳۷	داستان اساطیری اسفندیار
۱۳۹	هفت خوان اسفندیار
۱۴۶	بازتاب اساطیری اسفندیار در منشآت
۱۵۰	داستان و بازتاب اساطیری فرامرز
۱۵۱	داستان و بازتاب اساطیری گیو
۱۵۳	داستان و بازتاب اساطیری گرگین
۱۵۵	داستان اساطیری بیژن
۱۵۶	بازتاب داستان بیژن در منشآت
۱۵۸	نمادینگی اساطیری دیو

۱۶۰	داستان اساطیری دیو سفید
۱۶۱	نمادینگی آب در اساطیر
۱۶۲	آب حیات
۱۶۳	بازتاب اساطیری آب حیات در منشآت
۱۶۴	نمادینگی اسب در اساطیر
۱۶۷	داستان اساطیری رخس رستم
۱۶۹	داستان اساطیری بهزاد سیاوخش در منشآت
۱۷۲	نتیجه گیری و پیشنهادات
۱۷۴	منابع

www.ketab.ir

مقدمه

خاقانی جزو معدود شاعرانی است که علاوه بر اینکه صحنه های جالب حیات عصر خویش را چونان نقاش چیره دست به تصویر می کشد اطلاعات بسیار دقیقی نیز از خاندان و خانواده ی خود می دهد .

هم از این روست که می دانیم وی پدری نجار پیشه داشته است . عمو و پسر عمویش فیلسوف و اهل حکمت بوده اند . و از مادری عیسوی . نسطوری متولد شده است . اطلاعات وسیع شاعر از دین مسیح بواسطه مادر یحیی اش بوده است . قصیده ی معروف ترسائی ، یکی از اتهامات قصائد فارسی ، بهترین گواه این ادعا است و چنین آغاز می شود :

فلک کژرو برست خط ترسا مرا دارد مسلسل راهب آسا

خاقانی علاوه بر تصویر دقیق صحنه های روزگار خویش و گزارش سوانح زندگانی خود و خانواده اش علاقه ی وافری به اساطیر و روایات تاریخی و مذهبی داشته است و توانسته است آنها را دست مایه ی خویش قرار دهد و به کمک ذهن خلاق خود صحنه های شاعرانه ای بیافریند

منشآت خاقانی از این دیدگاه منبعی بسیار غنی و قابل تدقیق و مامل می باشد . اگر چه در باب اساطیر بکار رفته در دیوان خاقانی پژوهش هایی صورت گرفته است اما منشآت شاعر که مجموعه نامه های وی به سرآمدان عصر است از نگاه پژوهندگان و اهل نظر معمول مانده است . در این رساله موضوع مزبور از زوایای مختلف مورد بررسی و تدقیق قرار گرفته است : ابتدا به بیان زندگی خاقانی پرداخته و حوادث مهم زندگانی شاعر بیان گردیده است . سپس بحثی دقیق در باب «اسطوره» و اسطوره شناسی و انواع آن ارائه شده است . پس از آن بحث پیرامون « تلمیحات

اساطیری « و نیز خلط اساطیر سامی و ایرانی و دیگر مباحث مربوط به تلمیح بطور نسبتاً گسترده ادامه یافته است .

در بخش دیگری که در واقع بخش اصلی رساله را نیز در بر دارد . اساطیر و افسانه های مورد علاقه و استفاده ی خاقانی را از منشآت استخراج کرده و در باب هر کدام استقصای کافی کرده و به فراخور موضوع و امکانی که منابع تاریخی و پژوهشی در اختیار پژوهشگر قرار می داد به ابضاح و روشنگری دست زده است.

www.ketab.ir